

Analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie zezwolenia

I. Podstawy prawne sporządzenia analizy

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza miejscem sprzedaży wydaje **burmistrz**(wójt, prezydent miasta) właściwy ze względu na lokalizację punktu sprzedaży, zwany dalej organem zezwalającym - stosownie do art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (DZ.U. z 2023, poz. 2151).

Z kolei zgodnie z art.18 ust. 8 ww. ustawy organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia. Do kontroli działalności przedsiębiorcy w powyższym zakresie stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo Przedsiębiorców. (DZ.U. z 2024, poz. 236 ze zm.).

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy Prawo Przedsiębiorców kontrole planuje się i przeprowadza po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej. Analiza obejmuje identyfikację obszarów podmiotowych i przedmiotowych, w których ryzyko naruszenia przepisów jest największe. Sposób przeprowadzenia analizy określa organ kontroli lub organ nadrzędny.

II. Sposób przeprowadzenia analizy

Analizując prawdopodobieństwo naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie zezwolenia, organ zezwalający uznał, że kontrolą zostaną objęci przedsiębiorcy względem, których odbierane są sygnały od mieszkańców lub organów powołanych do ochrony porządku publicznego (Komisariatu Policji w Janikowie) dotyczące zakłócania porządku publicznego lub spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych. Kolejnym argumentem przemawiającym za dokonaniem kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych jest fakt, że kontrolą objęci będą przedsiębiorcy, którzy do tej pory nie mieli takiej kontroli.

Do analizy ryzyka wzięto następujące czynniki:

- skargi lub interwencje,
- stwierdzone nieprawidłowości w roku poprzednim,
- podejrzenie nieprzestrzegania warunków i zasad określonych przepisami prawa,
- prowadzenie postępowań o cofnięcie zezwoleń,
- nowopowstały punkt sprzedaży,
- brak kontroli w roku poprzednim.

III. Cel przeprowadzenia analizy

Analizę przeprowadza się na podstawie wskazanych wyżej przepisów prawa, celem wyodrębnienia tych obszarów działalności w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, w których istnieje największe ryzyko naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a tym samym ograniczenie liczby i zakresu kontroli przedsiębiorców, u których występuje niewielkie ryzyko bądź nie stwierdzono wcześniej naruszeń przepisów.

1. Identyfikuje się następujący **obszar podmiotowy**, w którym istnieje ryzyko naruszenia przepisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151)

– przedsiębiorcy świadczący usługi w zakresie sprzedaży/podawania napojów alkoholowych w miejscu i poza miejscem sprzedaży,

2. Identyfikuje się następujące **obszary przedmiotowe**, w których występuje ryzyko naruszenia przepisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023r. poz. 2151) w kolejności od najwyższego stopnia ryzyka:

- posiadanie zezwolenia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- wniesienie opłaty, o której mowa w art. 11¹ w/w ustawy,
- zaopatrywanie się w napoje alkoholowe u producentów i przedsiębiorców posiadających odpowiednie zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych,
- w terminach do dnia 1 lutego, 1 czerwca, 1 października każdego roku kalendarzowego objętego zezwoleniem, okazanie przedsiębiorcy zaopatrującemu dany punkt sprzedaży napojów alkoholowych odpowiedniego dowodu potwierdzającego dokonanie opłaty, o której mowa w art. 11¹,
- posiadanie tytułu prawnego do korzystania z lokalu, stanowiącego punkt sprzedaży,
- wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem tylko przez przedsiębiorcę w nim oznaczonego i wyłącznie w miejscu wymienionym w zezwoleniu,
- zgłaszanie organowi zezwalającemu zmian stanu faktycznego i prawnego, w stosunku do danych zawartych w zezwoleniu, w terminie 14 dni od dnia powstania zmiany,
- prowadzenie sprzedaży w punkcie sprzedaży spełniającym wymogi określone przez radę gminy, na podstawie art. 12 ust 1-3,
- przestrzeganie innych zasad i warunków określonych przepisami prawa.

Naruszenie obszarów przedmiotowych skutkuje:

- wydaniem zaleceń pokontrolnych,
- wygaśnięciem zezwolenia,
- cofnięciem zezwolenia.

IV. Oświadczenia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych jako jeden z obszarów kontroli

Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych zobligowani są do składania corocznych oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych oraz dokonywania opłat za korzystania z zezwoleń (art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi). Opłaty te stanowią dochód gminy.

Zgodnie z zasadami określonymi w art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przedsiębiorcy, których roczna wartość sprzedaży napojów alkoholowych w roku poprzednim nie przekroczyła określonych ustawą progów wnoszą opłatę w stałej wysokości, tj:

- 525 zł, jeżeli wartość sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa nie przekroczyła 37 500 zł;
- 525 zł, jeżeli wartość sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) nie przekroczyła 37 500 zł;
- 2100 zł, jeżeli wartość sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu nie przekroczyła 77 000 zł;

Po przekroczeniu określonych wyżej wartości sprzedaży opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnosi się w wysokości:

- 1,4% ogólnej wartości sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa
- 1,4% ogólnej wartości sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa)
- 2,7% ogólnej wartości sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu
-

Stosownie do art. 18 ust. 10 pkt. 5 organ zezwalający cofa zezwolenie w przypadku przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu, o którym mowa wyżej.

Dokonując analizy oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców należy stwierdzić, że wszyscy przedsiębiorcy złożyli oświadczenia w wyznaczonym terminie, oraz dokonali wpłat w wyznaczonym terminie.

Z wykazanych na oświadczeniach wartości sprzedaży alkoholu wynika, iż z roku na rok wzrasta wartość sprzedaży alkoholu. Niewątpliwie wpływ na to mają prowadzone kontrole w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń wobec podmiotów je posiadających, szczególnie w zakresie prawidłowości danych zawartych w oświadczeniach składanych do 31 stycznia danego roku.

Zakłada się, że w 2025 roku z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do budżetu Gminy Janikowo wpłynie 331.198,45 zł. Kwota ta może ulec zmianie z uwagi na pojawienie się nowych podmiotów ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, zarówno tzw. „stałych” jak i jednorazowych lub rezygnacji z punktów sprzedaży alkoholu już istniejących podmiotów.

V. Ustalenia wynikające z dokonanej analizy

Na dzień sporządzenia analizy liczba zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie Gminy Janikowo kształtuje się następująco:

1. Ilość zezwoleń – stan na 27.05.2025r. – 85, w tym:
 - w miejscu sprzedaży – gastronomia – 15;
 - poza miejscem sprzedaży – sklepy – 70;
2. limit zezwoleń zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Janikowie – 160, w tym:
 - w miejscu sprzedaży – gastronomia – 40;
 - poza miejscem sprzedaży – sklepy – 120;
3. ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych – stan na 27.05.2025r. - 31

Dopuszcza się zmiany w planie kontroli polegające na rozszerzeniu o dodatkowe wcześniej nieuwjęte kontrole, w przypadku podejrzenia naruszenia prawa w danym punkcie sprzedaży.

Analiza prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności przedsiębiorcy w zakresie korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi podstawę planu kontroli.

Janikowo, 27.05.2025 r.

Sporządzili:
Barbara Smolik,
Roman Kiełb